

de herten en de gazellen en de zebra's beginnen rond te draven in de hun toegemeten ruimte." We hadden een moordenaar binnengehaald. Dat was duidelijk. Iedereen wist het. Op enkele seconden was het doorgeseind. De vrees werkte aanstekelijk en sloeg over van 't kleinste dier op het grootste. Bij de nadering van een mens wierp Roza zich als een gekkin tegen de tralies en strekte de klauwen als moordende messen uit in zijn richting. Meestal sprong de persoon uit schrik een stap achteruit. Getergd door de onmacht niemand te raken wierp ze zich dan tegen de wand, bezeerde zich en lag dan een tijd bewusteloos op de grond te kreunen.

"Smeerlappen, godverdomme, rotzakken godverdomme, klootzakken, wacht' maar, jullie ballen gaan er af." Hoewel mijn kunst om de taal van de dieren te verstaan met de dag verminderde, begreep ik nog wat Roza brulde. Ik trok meneer Kets terzijde.

"We moeten er iets aan doen."

"Ik weet het, maar... we zijn geen temmers, Jozef. Het is hier geen circus. Straks kunnen we ze niet meer meester. Nu moeten we ingrijpen."

"Gun haar nog even de tijd. Ze went wel."

Dat was een grove fout. Het verbaasde me, dat een man van zijn ervaring geen voorzorgen had genomen. Ik zou Roza zonder aarzelen terug hebben gestuurd van waar zij kwam. En als dät dan niet ging, dan was er nog de totale afzondering. Waarom deed hij niets? Waarom heeft hij gewacht tot het te laat was? Dat hij zonder dralen het probleem naar mij doorschoof sprak vanzelf. Er werd niets van enig belang meer beslist zonder mij te raadplegen. Het geval van Roza viel automatisch onder mijn bevoegdheid. Zo kwam er aan die eerste periode als portier een einde. De zorg van het gevaarlijkste dier viel op mij. Ik was verantwoordelijk. Maar zoals de instincten van Roza zich door de lucht verspreidden en een effect hadden op de beesten, zo overvielen ze ook de mens. De verhuizers waren al boos van woede vertrokken. Meneer Kets liep nu met een vuurrood hoofd weg en sloeg woedend met een deur. Dat had ik hem nog nooit zien doen. De andere verzorgers keerden mij de rug toe en gaven geen antwoord op eenvoudige vragen. Iedereen was misnoegd. Alsof het mijn schuld was. Alsof ik deze bron van zorg en kommer binnen had gehaald. De onblusbare woede van Roza tastte iedereen aan.

"Smeerlappen godverdomme, rotzakken godverdomme, klootzakken.. Wacht maar! Jullie ballen gaan er af."

Ook mij. Het was alsof ik opeens van binnen werd gegrepen door een slang, die zich ergens diep in mijn onderbuik had verborgen gehouden en die nu langs mijn maag en mijn slokdarm omhoog kronkelde en zich vast beet in mijn strot. Ik kon moeilijk adembalen en trachtte ze naar beneden te drukken, maar het lukte niet. Een blinde woede overweldigde me. Daardoor begon ik die avond thuis ook te drentelen als een getergde tijger. Eerst zachtjes mompelend:

"Smeerlappen, rotzakken, jullie ballen gaan er af." Tegen de muren op. Dan luider en luider. Ik sloeg met de vuisten op het meubilair en smet met het vaatwerk. Ik was razend. Zonder te weten tegen wie of wat. De blinde razernij, die van Roza, was op mij overgeslagen. De brekende spullen en mijn getier alarmeerden de burens, die zonder moeite binnen drongen. "Wat is er aan de hand?"

"Kalmeer, Jef, kalmeer."

Het waren goede bekenden vol begrip, die het niet zo erg vonden.

"Ga naar bed. Hier. Drink deze warme melk."

"Het is een bekend verschijnsel", zegden ze onder elkaar.

"Het komt vaak voor."

"Het is van korte duur."

Ze maakten er geen drama van en gingen weg. Ik viel in slaap, maar kreeg vreselijke dromen. Dromen, die ik nu nog aan geen mens durf te vertellen.

Tegen de ochtend werd ik gewekt door een van de verzorgers:

"Alarm! Roza is uit haar kooi ontsnapt!"

Wat een onheil! Snel haastte ik me naar de Zoo en daar wachtte me een afschuwelijk schouwspel. Mijn dromen werden werkelijkheid. Het beest had er een onvoorstelbare ravage aangericht. De Zoo zag er uit alsof de gilde van de slachters er op los was gegaan. Over de paadjes lagen dode kadavers van dieren, die je normaal ook 's nachts buiten kan laten: ganzen, pelikanen, steltlopers en een otter... het vernielend spoor van Roza was nauwkeurig te volgen. Het kwam van de kant van de spoorweg waar haar hok stond en bewoog zich naar de hoofdingang om zich een doorgang te banen over stellingen voor herstellingswerken. Dan liepen ze in de richting van de Gemeentestraat. Daar was ze op de allereerste paardetram gestoten, die in de richting van Borgerhout reed, die ze ongemoeid liet, waarschijnlijk verbaasd, omdat de conducteur uit angst hard aan de bel trok. De paarden sloegen op hol. Dat was hun redding.

Vervolgens liep de tijgerin in de richting van de Kipdorpbbrug. Over de hele lengte van de weg stempelde ze een bloedige poot op de kasseien. En daar vlak voor de schouwburg gebeurde de grote tragedie. Een metselaar met een knapzak, die niets vermoedde, draaide de brug op en stond, stijf en star, oog in oog met de hijgende Roza. Enkele seconden lang bleef hij pal staan. Maar de tijd om te schreeuwen kreeg hij niet meer. Met een sprong greep Roza de man bij de keel en beet hem dood. Hij uitte zelfs geen zucht. Enkele ogenblikken later was hij geheel verminkt.

Groepjes dokwerkers en zakkennaaiers kwamen nu uit de aanpalende straten aanrennen. Ook kinderen hadden het opgemerkt en gilden. Stijf van angst drukten ze zich tegen de huizen. Een kleine jongen scheidt in zijn broek. Het liep langs zijn hielen in zijn schoenen. Een ander probeerde uit angst tegen een gevel op te klauteren. Nu klonk er algemeen alarm en meer en meer mensen kwamen aanlopen. Uit de omliggende huizen aan de ramen verschenen er slaperige gezichten, nog met scheerzeep op de kin. Er werd om hulp geroepen.

"Haal de politie! Schiet hem neer!"

Maar iedereen bleef op veilige afstand. Roza sleurde kalm het lijk met zich mee. Bleef staan. Bedacht zich. Keerde op haar stappen terug. Besloot het kadaver toch los te laten. Legde er zich naast. Begon het bloed van de dode op te likken. Haar razernij was verdwenen. De kwaadaardige aanval had als een ontlading op haar gewerkt. Ze interesseerde zich verder niet eens meer aan haar slachtoffer noch aan de rest van de wereld. Zonder zich in het geringste om de stijgende paniek te bekommeren, stond ze nogmaals op. Liep naar een stootkar. Vleide zich er onder neer. Op dat ogenblik had ik haar - buiten adem - bereikt. Met

een geweer, dat in de Zoo gereed lag om aan zulke situaties het hoofd te bieden. Er stond nu heel veel volk. En toen ik rustig het beest naderde met de loop op haar schedel gericht, fladderde het als een wind door het gebladerte van de bomen.

" 't Is Jefke van de Zollogie! 't Is Jefke van de Zollogie!" Zou ze het gehoord hebben? Ik naderde. Wat ik nu zou doen was tegen mijn gevoel van oprechtheid. Maar zonder tweestrijd. Roza volgde me met veel aandacht, doch deed niets. Ze keek me recht in de ogen en lichte niet eens het hoofd van de grond. Ze gromde. Maar ik verstond haar taal niet meer. Ik zou daarna de dieren nooit meer verstaan. Ik voelde een grote lamheid in de arm. Het geweer woog wel honderd kilo. Mijn vinger weigerde tweemaal de trekker over te halen. Tenslotte, de derde keer, gebeurde het. Met tegenzin schoot ik haar dood...

Een grote vrede daalde in mij.

"Klootzakken", dacht ik, "Ze had gelijk. Maar ze hebben geen ballen."

De politie kwam en deed een poging om de orde te handhaven. Want nu de tijgerin dood was, wilde iedereen het dier van dichtbij zien. Het overschot van de dode metselaar diende eerst door een ambulance opgepakt te worden en naar het dodenhuisje gevoerd. Dan kwam de brandweer. Te laat. Maar ze waren er. En dan doemde een groep mannen op. Van hand tot hand gewapend en gereed om een detachement van Pruisische grenadiers te confronteren. Het waren de beroemde Sauveteurs, een klein legertje vrijwilligers, steeds paraat om mensenlevens te redden. Ook zij kwamen te laat. Toch hielpen ze de politie, die nu proces verbaal opmaakte.

Het lijk van Roza werd opgehaald met de kar van de Zoo. Het werd voer voor anderen dieren. Het vel ging naar de dame van een van de beheerders. Voor een mantel. In de grote feestzaal waren de leden van de Raad van Bestuur in een spoedvergadering bijeen gekomen. Er heerste grote verslagenheid. Iemand deed het voorstel om de familieleden van de gedode arbeider een vergoeding uit te betalen. Dit werd met algemene stemmen aangenomen. Toen de nieuwe directeur Vekemans vroeg of er misdadigheid in het spel zou kunnen zijn, heb ik hem geantwoord, dat dit inderdaad tot de mogelijkheden behoorde. Roza kon haast op geen andere wijze uit haar kooi ontsnapt zijn.

"Of er iemand verdacht kon worden?", drong meneer Vekemans aan. "Nee, maar u kent mijn stiptheid, meneer Vekemans. Onachtzaamheid kan hier niet geduld worden. Ik weet, dat ik de kooi heb gesloten. De sleutel heb ik met me meegenomen." Ik sprak nu kordaat en met overtuiging. Het hoorde bij de gelegenheid.

"Dat is vreemd. En toch stond de kooi open?"

"Toch stond de kooi open."

"Was er geen tweede sleutel?"

"Nee."

Het mysterie werd nooit opgelost. Iemand had Roza opzettelijk losgelaten. De dader werd niet gevonden. Maar mijn integriteit was niet aangetast. Mijn onkreukbaarheid werd geroemd. Ook prees men mijn doortastendheid. Mijn moed. De beste redenaar, Meneer Lhouët, wist met veel lof te vertellen, dat mijn moedig gedrag als voorbeeld kon dienen en dat er in de scholen een speciale les zou moeten gegeven worden over dit gebeuren. Men nam een ogenblik stilte in acht voor het